

»AVTOELEKTRIKA«, NOVA GORICA:

Odgovornost, medsebojno spoštovanje in objektivnost — osnovna načela

Na vprašanja odgovarja novoizvoljeni direktor tovarne Avtoelektrični izdelki Nova Gorica — tov. JOŽE ERZEN.

VPRASANJE: Vi ste direktor naše tovarne in šele dva in pol meseca Vas obdaja tovarniški ambient. Kakšno je Vaše počutje in kakšni so trenutni vtisi?

ODGOVOR: Dobro se počutim. Delo je konkretnije, zato človek lažje presodi, ali so njegova prizadevanja rodila tudi ustrežajoče sadove.

VPRASANJE: Kako si predstavlja čimboljše angažiranje sodelavcev v tovarni?

ODGOVOR: Odgovornost, medsebojno spoštovanje in objektivnost so osnovna načela, ki lahko rode dobre sadove. Le na tej osnovi je moč izkoristiti kreativne sposobnosti vseh sodelujočih v delovni skupnosti. Prepričan sem, da vse člane našega kolektiva preveča želja za napredek in pripravljenost za medsebojno sodelovanje.

VPRASANJE: Kakšna naj bo pot in način samoupravnih organov pri kreiranju gospodarske politike znotraj in izven tovarne?

ODGOVOR: Samoupravni organi so nosilci in odločajo o vseh bistvenih elementih poslovne politike tovarne ter o vseh drugih problemih, ki so pomembni za življenje in delo članov delovne skupnosti. To pa zahteva veliko prizadevanost in odgovornost slehernega člana samoupravnih organov. Da bi bili temu kos, se mi zdi zelo pomembno, da samoupravni organi posvetijo vso svojo pozornost razreševanju najpomembnejših problemov, da ne bi izgubljali svojega dragocenega časa za manj pomembne podrobnosti. To pa seveda samoupravni organi store lahko tedaj, če strokovne službe pravočasno, dobro in argumentirano pripravijo material, ki je osnova za učinkovito odločanje.

VPRASANJE: Kaj menite o delu družbenopolitičnih organizacij naše tovarne?

ODGOVOR: Zdi se mi, da bi se družbenopolitične organizacije, kot subjektivni činitelj in kot sestavni deli samoupravnega sistema, še močneje morale vključiti v obravnavo ekonomskih problemov tovarne.

VPRASANJE: Kakšni so dosedanja vplivi gospodarske

in družbene reforme v naši tovarni in zakaj še ni prišla povsem do izkaza?

ODGOVOR: Gospodarska in družbena reforma je proces, ki je v tem kratkem obdobju veliko pripomogel k spoznanju, da je rešitev le v racionalnejšem in produktivnejšem gospodarjenju. Uspehi tovarne so prav gotovo pogojeni tudi s tem spoznanjem. Še močneje bodo ta spoznanja vplivala na rezultate v bodočnosti.

VPRASANJE: In še poslednje vprašanje, ki je bolj splošnega pomena, zadeva pa tudi našo tovarno. Kako si zamišljate v sedanji situaciji izboljšati poslovanje tovarne? Kakšne ukrepe bo treba podvzeti in kakšne naloge nas v zvezi s tem čakajo?

ODGOVOR: Poslovanje tovarne je odvisno od več činiteljev. Če izvzamemo človeka kot najpomembnejšega proiz-

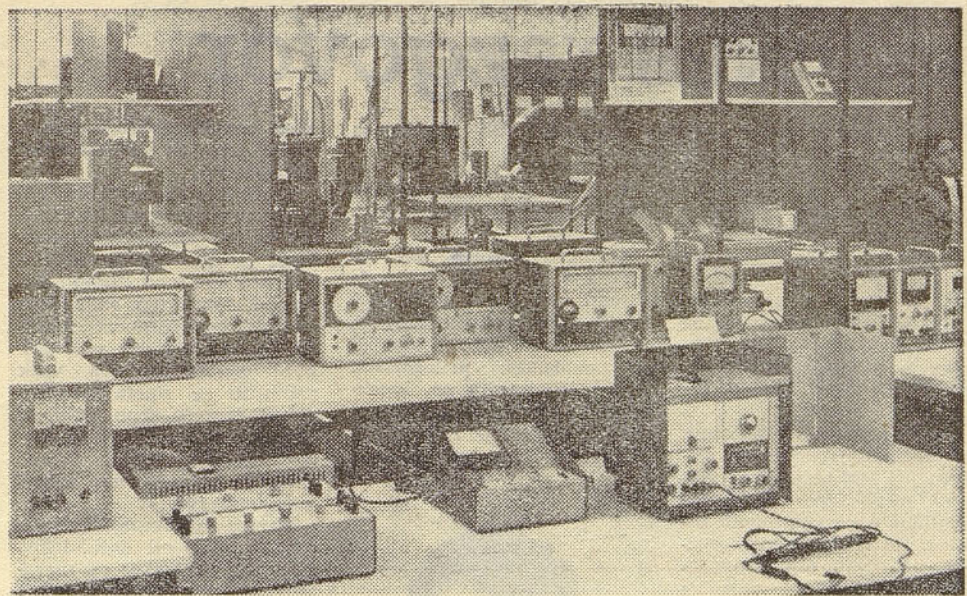

Novi direktor v tovarni »Avtoelektrika« Nova Gorica — tov. Jože Erzen

vodnega činitelja — potem menim, da je treba napore osredotočiti na boljše izkoriščanje vloženi sredstev (proizvodnih zmogljivosti), hkrati pa pokreniti vse za izboljšanje kvalitete. Dva osnovna razloga sta, ki to od nas brezpogojno zahtevata.

Prvič: v najkrajšem času moramo biti sposobni zadovoljiti vse potrebe naših kupcev doma — ker bo to sicer storil kdo drugi;

in drugič, ker nam stroški na vložena sredstva ob taki proizvodnji preveč obremenjujejo ustvarjeni dohodek. V ta namen je med drugim potrebna tudi dopolnitev kapacitet tovarne. —CJ—

Na letošnjem mednarodnem sejmu tehnike v Beogradu je bil razstavljen tudi dokaj bogat asortiment naših merilnih instrumentov (k članku na 2. str.)

Iz tovarne elektronskih naprav Rebalans plana - realna ocena možnosti proizvodnje in prodaje

V maju so strokovni in samoupravni organi v tovarni elektronskih naprav pregledali rezultate gospodarjenja v prvih štirih mesecih 1968. Ugotovitve tega pregleda narekujejo REBALANS GOSPODARSKEGA PLANA ZA LETO 1968, o čemer sta konec meseca razpravljala UO in DS tovarne.

Najprej osnovni rezultati prve tretjine leta!

V mesecih od januarja do aprila smo proizvedli za 4,615.220,00 ND, kar je 50% manj od prvotnega dinamičnega plana in za celih 42% manj kot v istem obdobju preteklega leta. Tudi prodaja je bila kar za 3,887.000,00 ND nižja kot v preteklem letu, čeprav so možnosti za višjo prodajo bile — predvsem v znižanju visokih zalog gotovih izdelkov. Ustrezno slab je bil tudi finančni rezultat prve tretjine leta: vsega 598.000,00 ND ostanke dohodka, kar je daleč premalo za visoke obveznosti tovarne, po drugi strani pa kopičenje stroškov režijske — ob nizki proizvodnji — preti znižati akumulativnost naših izdelkov.

Ko smo ugotavljali vzroke za slab start v tem letu, smo se ustavili najprej ob težavah v preskrbi z uvoznim materialom. Sprememba načina poslovanja v plačilnem prometu s tujino je v začetku leta za nekaj tednov zavlekla nabavo materiala. Ta premik v nabavi se je nujno odrazil tudi na izpolnjevanju plana proizvodnje, kjer nismo mogli ujeti normalnega tempa dela vse do meseca aprila. Kako usodna za tovarno je vsaka motnja v uvozu postane jasno šele, ko ugotovimo, da nekatere izdelke sestavlja celo nad 50% materialov iz uvoza, svojih deviz pa ne ustvarjamo tako, da smo — vsaj pri artiklih civilnega programa — v celoti vezani na »devizne ostanke« tovarn — izvoznikov, kar

nujno prinaša v naše nabavno poslovanje neplanske elemente, saj smo skoraj redno prisiljeni nakupovati devize ne tedaj ko jih potrebujemo, ampak tedaj, ko pač so na razpolago.

Zelo napak bi bilo vse razloge za slabo preskrbo z materialom iskati pri faktorjih izven tovarne. Tudi doma je še marsikaj neurejenega! Že vzorčni pregledi materialnih postavk v skladišču kažejo, da so zaloge le malo kje normalne; zelo številne so postavke, kjer zaloge zadoščajo celo za leto dni in več in spet take postavke, kjer nabavljamo »iz rok v usta« ali iz carine v montažo. Tu seveda vsak dan zamude v dobavi pomeni dan zamude v proizvodnji. Še vedno se tudi dogaja, da nabavljamo materiale, za katere se po nabavi izkaže, da jih ne potrebujemo — morda zaradi sprememb v dokumentaciji artikla ali sprememb v proizvodnem planu samem, ali iz drugih vzrokov. Določen odstotek takih nepotrebnih nabav bo seveda vedno obstajal — važno pa je, da zagotovimo pregled nad zalogami, ki bo omogočal, da spodrsrljaje takoj ugotovimo in nepotrebne zaloge odprodamo.

Posledica slabe preskrbe z materialom je bila seveda nižja proizvodnja od planirane, enako resno kot težave pri nabavi materiala pa so rebalans plana zahtevale težave pri prodaji. Tu gre za cel splet pojavov, zaradi katerih so naše zaloge gotovih izdelkov koncem leta 1967

narasle preko vseh normativov. Na prvem mestu moramo vsekakor omeniti dejstvo, da razvoj časovno ni sinhroniziran s tržnimi potrebami. Artikli pri razvoju kasnijo tako, da se z njimi pojavimo na trgu prepozno, navadno šele takrat, ko konkurenti že zadovoljijo znaten del potreb ali celo tako pozno, da zahtevajo potrošnika že prerastejo kapacitete naših aparatov. Značilen primer so aparature VG-4 in VG-8, ki so v proizvodnji stekle šele v drugi polovici leta 1967, namesto leta 1965, med tem pa se je obseg telefonskega prometa tako povečal, da naše največ osemkanalne visokofrekvenčne naprave za telefonijo ne zadoščajo več. Ob tem poudarjamo, da stroški za razvoj (ki so v ZP »Iskra« vsega 2,2%) v naši tovarni že tretje leto dosegajo 10% od naših skupnih stroškov, kar je vsekakor blizu svetovnega nivoja, ki si ga postavljamo za vzgled, seveda pa upravičeno pričakujemo, da bodo tudi rezultati 700 milijonske investicije v razvoju na enako vzglednem nivoju!

Pri »investicijah« v prodajo je ozkorsčnost lahko zelo škodljiva, stroškov prodaje pa ne smemo meriti z absolutnimi merili, temveč vedno imeti pred očmi rezultat, oziroma učinek, ki ga z nekim izdatkom dosežemo. Kot orientacija za vlaganje v prodajo nam v sedanjem položaju služijo konkurenti. Zato moramo zagotoviti vsaj toliko reklame kot oni, vsaj tako uspešno moramo izvajati demonstracije. (Dalje na 6. strani)

Naš razgovor

Vprašuje Uredništvo, odgovarja namestnik DS združenega podjetja tov. Peter Kavčič.

Tov. Peter Kavčič, ki je bil na prvem zasedanju DS združenega podjetja izvoljen za namestnika predsednika, je Iskraš že od l. 1959, ko je začel službovati v tedanji tovarni »Telekomunikacije« na Pržanu. Od ustanovitve Zavoda za avtomatizacijo dela tam in je vodja tehnične pisarne sektorja III.

Ne bo zamere, če pravimo, da je zelo »trpežen« — mislimo pri tem namreč na njegovo dolgoletno udejstvovanje tako v samoupravnih organih kot tudi v raznih družbeno-političnih organizacijah.

Prav gotovo ni bila napačna odločitev članov DS, ki so ga izvolili za namestnika predsednika, saj ima pri tem dovolj izkušenj. Pred časom pa je razen tega deloval tudi kot predsednik sindikalne organizacije ZZA prav tako pa tudi kot sekretar ZK ZZA. Razen tega pa ima kot navdušen in aktiven športnik (košarka) nemalo zasluga za razvoj športne dejavnosti tako v ZZA, kot tudi v ZP ISKRA.

Na naša vprašanja je tov. Peter Kavčič rad odgovoril naslednje:

Vloga DS v združenem podjetju?

Vloga DS je sicer po Statutu jasna, vendar menim, da se utrip tega predstavne telesa premalo čuti po organizacijah.

Ta skupni forum mora še v nadalje skrbeti za to, da bo Iskra res Iskra in da bo lahko pravilno predstavljala naše proizvajalce tako na domačem, kakor na inozemskem tržišču.

Kakšne so aktualne naloge DS na ravni združenega podjetja?

Aktualne naloge DS so vsekakor tiste, ki jih je že tovariš predsednik navedel v svojih odgovorih. Podjetje je namreč pred mnogimi težkimi nalogami: prilagajanje novim predpisom pri izvrševanju gospodarskega plana, integracija z RIZ Zagreb itd. Predvsem sem pa mnenja,

Namestnik predsednika DS ZP — Peter Kavčič

da moramo urediti notranjo finančno situacijo, urediti medsebojno finančno poslovanje in ugotovljati rezultate na osnovi dejansko vloženega dela.

Na tak način mislim, da se bodo lahko izboljšali šele medsebojni odnosi, za katere si upam trditi, da niso zadovoljivi. Predvsem nam primanjkuje medsebojnega zupanja, ki je nujno za uspešno poslovanje tako velikega podjetja.

Kakšni naj bodo odnosi

med samoupravnimi organi, vodstvom, in strokovnimi službami?

Vprašanje odnosov med samoupravnimi organi in vodstvom, ter strokovnimi službami je pravzaprav vprašanje odnosov med ljudmi. Ta, ko eni kot drugi smo člani iste delovne skupnosti, z istimi željami, vendar s človeškimi slabostmi. Na vsak način to ne smeta biti dve strani, temveč skup ljudi, ki imajo za cilj čimboljše gospodarjenje v podjetju.

Kako gledate na razvoj samoupravljanja?

Razvoj samoupravljanja je odvisen tako od naše delovne skupnosti kakor od razvoja samoupravljanja v naši družbi. Predvsem sem mnenja, da organi samoupravljanja ne bodo nikoli zavrnilo strokovno utemeljen predlog. Predlogi morajo pač vsebovati tako utemeljitve, kakor tudi kakšen riziko nastopa s sprejetjem določenega sklepa, politike ali podobno. Preveč smo vajeni samo ene alternative, ki je ob predlaganju najboljša, v življenje se je pa ne more spraviti zaradi »objektivnih težav«. Bom pa vedno proti, da samoupravni organi ad hoc sprejemajo sklepe.

Mnenja sem tudi, da samoupravljanje ne sme postati pot skozi katero se pripelje odločitve, ki po vodstveni liniji ne prodrejo.

Kaj želite povedati kolektivu kot namestnik predsednika DS združenega podjetja?

Kolektivu želim čim uspešnejše delo in s tem tudi finančno realizacijo, kakor tudi tesnejše in iskrenejše sodelovanje med posameznimi enotami in službami. Nema lokrat se pri reševanju problemov zatekamo k iskarnju krivcev izven ožjega ali širšega kolektiva, veliko teh problemov pa bi bilo možno rešiti, če bi odpravili lastne napake. J. C.

Mednarodni sejem tehnike v Beogradu

Doklej bomo razstavljali na nekaterih komercialno manj pomembnih sejmih le zaradi ugleda?

Minulo nedeljo so se po osmih dneh razstave zaprla vrata mednarodnega sejma tehnike v Beogradu, edinega specializiranega sejma vseh tehniških panog v državi. 762 razstavljalcev, od tega 421 domačih in 341 iz 27 držav je razstavljal svoje izdelke pričakujoč, kot se za te panoge spodobi, velik obisk in interes kupcev. Toda ušleli so se. Vzlic ugodnemu vremenu in nizki vstopnini je bil obisk zelo pičel, če izvzamemo pri tem le skupinske obiske šolarjev. Sejem tudi v komercialnem smislu, po številu zaključkov, ni uspel.

Mednarodnega beogradskega sejma tehnike se udeležuje naše podjetje že po tradiciji. Medtem ko smo še lani razstavljali v okviru Poslovnega sodelovanja, skupno s podjetjem RIZ in RUDI CAJAVEC, je bila letošnja razstava že prikaz enotnega z RIZ integriranega podjetja. Čeprav manjka še dober mesec do formalnega roka združitve (prvi julij po polletnem obračunu) naših sejemskih oblikovalcev to ni motilo.

Na prostoru približno 500 kvadratnih metrov je razstavila ISKRA nad 700 izdelkov iz vseh panog proizvodnje. Prvi vtis je bil, da je za to površino vse preveč eksponatov, vse prenatrpano, kar nasprotuje osnovnemu sodobnemu konceptu sejemske kreacije. Vidi se, da so se morali naši oblikovalci sejma podrediti vplivu prodajalcev in mnenju beogradske filiale, ki je sodilo, da daje nakopičenje eksponatov prijetnejši vtis, vtis množične proizvodnje.

Na splošno so se oblikovalci sejma potrudili dokazati, da je mogoče tudi z nekoliko skromnejšimi sredstvi ustvariti sodobno in privlačno izložbo. Moram reči, da so bili tej nalogi kos, tako na beogradske kot na prejšnjem spomladanskem zagrebškem sejmu. Seveda pa hkrati ne morem mimo ugotovitve, da so stojala stojnice že zdavnaj

dotrajala in niso več primerne za prikaz na kateremkoli sejmu. Treba bi bilo pač najti — po približni oceni 40 milijonov Sdin — za novo konstrukcijo in drugo. Če bomo s to ropotijo še razstavljali na bližnjem zagrebškem jesenskem velesejmu, si bomo kvečjemu zapravili ugled ne pa ga pridobili.

Moderni oblikovni prijem in koncept razstavljanja, ki ga zagovarja in uvaja propagandna služba ISKRE pa so marsikateremu še vedno tuj. Zagovorniki klasičnega koncepta terjajo velike razstavne površine in bogat, malone natrpan sortiment eksponatov. To po sedanjih sodobnih načelih zgrešeno mnenje ustvarja nenehne majhne spore med kreatorji in naročniki. Sodobni koncept razstave tudi vodilnih svetovnih podjetij teži namreč k izbiri samo nekaterih tipičnih eksponatov na manjšem razstavnem prostoru, ki pa mora biti oblikovno sodoben in upadljiv ter ima večji poudarek na komercialnem poslovanju. Prikaz celotnega sortimenta proizvodnje so vsi oblikovalci opustili, če pa se še odločijo za velik nastop prikazujejo le določeno panogo proizvodnje, ki je značilna in ustreza celotnemu konceptu sejma, kraju razstave, ravni obiskovalcev itd.

(Dalje na 6. strani)

Objava kandidatne liste

za dopolnilne volitve v DS ZP, ki bodo dne 10. 6. 1968 v volilni enoti RIZ, Zagreb.

Volilna enota RIZ, Zagreb voli na teh dopolnilnih volitvah v DS ZP ISKRA KRANJ deset kandidatov, in sicer pet za 2 leti, pet pa za 1 leto.

1. Kandidati za dobo enega leta:

1. Božič (Branka) Danilo, dipl. inž. (1932) pom. direktorja IETA
2. Dolenčič (Djura) Zdenko, dipl. oec. (1928) šef uvoznega sektorja
3. Kononenko (Alekseja) Aleksej, dipl. inž. (1927) upravnik tovarne VF
4. Magdalenič (Ignaca) Antun, dipl. inž. (1932) šef laboratorija obrata TV
5. Ramić (Buje) Enes (1938) glavni ekonomist tovarne elementov

2. Kandidati za dobo dveh let:

1. Bojić (Puniše) Kosta, dipl. inž. (1927) upravnik tovarne TV
2. Čačić (Djura) Franjo, dipl. inž. (1936) šef konstrukcijskega oddelka tovarne oddajnikov
3. Jukić (Andrije) Josip, dipl. inž. (1922) upravnik tovarne polprevodnikov
4. Miljenović (Djura) Simo, (1926) direktor servisno maloprodajne službe
5. Vrabec (Vladimira) Vlastimir, dipl. inž. (1932) šef tehnološko konstrukcijskega biroja tovarne telekomunikacijskih naprav.

Ustanovljeno je združenje novinarjev in organizatorjev glasil delovnih organizacij v Sloveniji

Maribor, 24. maja — Posvetu predstavnikov tovarniških glasil so prisostvovali tudi gostje: predsednik rep. sveta sindikata Slovenije Tone Kropušek, član IK CK ZKS Stane Kranjc, sekretar mestne konference ZKS Maribor Slavko Soršak in predstavniki republiške konference SZDL Slovenije.

Posvet je vodil predsednik društva novinarjev Slovenije tov. Pogačnik, uvod v razpravo pa sta pripravila tov. Mitja Švab (vloga in položaj glasil delovnih organizacij) ter Dušan Rebolj, ki je govoril o pomenu in funkciji združenja. V razpravi je bilo nanižanih več problemov, s katerimi se srečujejo uredniki in sodelavci glasil. Mnenja o pomoči in naklonjenosti samoupravnih organov in vodstev podjetij so bila deljena, pač kakor posameznik to pomoč nudi oz. dobi. Nekaj kritike je bilo naslovlje-

ne tudi na zunanje — poklicne novinarje, ki so večasih premalo seznanjeni z življenjem in delom posameznih podjetij, kar seveda vpliva na vsebino nekaterih objavljenih člankov v dnevnem časopisju. Statistika kaže, da večina glasil izhaja enkrat mesečno, kar pa je z ozirom na aktualnost v gospodarskem poslovanju in reformo — premalo.

Trditve, ki je bila nakazana v uvodnem referatu, da je slaba informativnost v celoti kriva za razne prekinit-

ve dela, ni bila ugodno sprejeta, iz razprave pa je bilo moč izluščiti, da je neinformiranost le eden izmed vzrokov za razne akcije v kolektivih.

V razpravi se je oglasil tudi tov. Stane Kranjc, član IK CK ZKS, ki je govoril o pomembnosti sredstev informiranja v delovnih organizacijah, kajti na podlagi ne dolgo tega izvedene ankete — bere kar 42% samoupravljalcev le lastna glasila, medtem ko dnevnega in drugega tiska sploh ne bero.

Ob zaključku je združenje sprejelo program svojega dela, izvolilo svoj odbor in odbor za informiranje in tisk

(Dalje na 6. strani)

Tovarna je poslovala rentabilno

Vprašuje UREDNIŠTVO, odgovarja direktor tovarne usmerniških naprav Novo mesto — FILIP ROME

Ob čestitki k ponovni izvolitvi za direktorja novo-meške tovarne — je uredništvo glasilo »Iskra« poslalo tov. Filipu Rometu nekaj vprašanj, na katera smo prejeli naslednji odgovor:

Kdor bi prelistal naš zaključni račun za preteklo leto, ne bi mogel imeti dosti pripomb. Proizvodni plan je bil izpolnjen, dohodek je pokrival obveznosti, nekaj je celo ostalo za družbeni standard in rezervo. Z eno besedo: tovarna je poslovala rentabilno.

Pa le ni vse tako lepo in enostavno. Proizvodnja je ponovno nazadovala, kapacitete so ostajale neizkoriščene, pojavljali so se celo občasni viški delavcev. Vse to je zajedalo v dohodek tovarne in ni dopuščalo nikakega prevelikega optimizma in samozadovoljstva.

Ponovno nižji proizvodni plan je še bolj zaostрил gospodarsko disciplino in visi kot Damoklejev meč nad nami. K temu naj dodam še zaostajanje proizvodnje za planirano, ki je res le bolj problem osvajanja zahtevnejših del na novih napravah, pa sem v glavnem povedal vse.

Na drugi strani pa je čutili izboljšanje preskrbe z reprodukcijskim materialom in večje sodelovanje vseh treh partnerjev t. j. razvoja, proizvodnje in prodaje.

Na vprašanja glede nadaljnega razvoja tovarne imam naslednje mnenje:

Specializirana tovarna, kakor je naša, ne more prek noči spreminjati svojega pro-

Ponovno izvoljeni direktor tovarne usmerniških naprav — Filip Rome

izvodnega programa in iskati novega. Če bo celotno jugoslovansko gospodarstvo uspelo oživiti proizvodnjo in preiti na modernizacijo, potem tudi nam ne bo zmanjkalo dela. Sicer pa ...

Razmišljanja samoupravljalca

Človek se ne more začuditi, koliko se teoretiki v zadnjem času trudijo, da bi naše današnje samoupravljanje v delovnih organizacijah spravili na pravi tir. »Preprosti« samoupravljalci, ki hočejo ali »morajo« v praksi to funkcijo v korist svojega kolektiva čimboljše opravljati pa samo čakajo, ali bo v tej teoretični bitki zmagala politično-amaterska, ali managersko strokovna smer. Pri vsem tem pa vsi ti ideologi veliko premalo govorijo o človeku kot subjektu te samouprave. Samoupravni organi so pri tem le preveč objekt, ki ga je treba obdelovati in razvijati ter vzpodbujati in usmerjati. Zato si pri opazovanju te bitke mnogi samoupravljalci mislijo: počakajmo, kar bo, pa bo! Od naše strani pri tem pač ni mogoče kaj prida pomagati.

Stvari pa gredo svojo vztrajnostno pot dalje. Vse pravične in krivične stvari se dogajajo pod firmo samouprave, ki je vse te stvari formalno seveda izglasovala. Zato za posledice njenih odločitev dejansko ne more biti odgovoren nihče drug kot kolektiv ali družba, ki sta za samoupravljalca abstrakten pojem. Pri vsem tem pa je dejstvo, da so v samoupravnih aktih že od vsega začetka, v zadnjem razdobju pa še posebej strokovno, pristojnosti organov upravljanja in strokovnih služb do-

volj jasno napisane oz. določene.

Iz naše dosedanje samoupravljalke prakse ni nikomur težko uganiti, da se stvari zahtevajo predvsem zaradi neizpolnjevanja sklepov organov upravljanja in zaradi njihove pomanjkljive informiranosti, ne pa zaradi premajhnih pristojnosti in vpliva strokovnih služb. Morda bi v teh primerih kazalo zamisliti se nad tem, ali je samouprava potrebna samo formalno zaradi oblike naše družbe in zaradi ustrezne fasade delovne organizacije. Morda bi bilo le prav, da se »subjektivne sile« bolj dosledno zavzamejo za to, da bi vskladili prakso dela organov upravljanja in strokovnih služb s prav lepo sestavljenimi in samoupravno sprejetimi predpisi.

Do takih razmišljanj in zaključkov so me pripeljale med drugim tudi takšne stvari:

— Ugotavljamo, da so prekinitev dela kot protest proti neurejenim razmeram v samoupravnem kolektivu nemišlel in nasprotje socialistične družbe, pa naj te nastanejo iz vzrokov, ki so izven moči kolektiva, ali iz vzrokov notranje neorganiziranosti in poslovne neučinkovitosti delovne organizacije. V končni fazi stroške in druge posledice prekinitve dela občuti in nosi le vsak član tega kolektiva. Vendar v primeru, da je do protistne prekinitve dela prišlo zaradi notranjih razlogov, bi morala njena prva posledica biti odstop vseh prizadetih organov upravljanja. Če pa je bila prekinitve provocirana, pa bi bilo treba njene povzročitelje tudi kazensko preganjati. V večini primerov pa se ne zgodi nič takega. Morda zato ne, ker so do sedaj za te pojave organi upravljanja in strokovne službe še vedno složno naše razloge krivde izven kolektiva.

Običajno se stvari po takem protestu množično uredijo tako, da se zahtevam ugodi in stvari zopet gredo svojo pot. Vprašujemo se, zakaj stvari ni mogoče že prej rešiti in komu je potrebno, da do prekinitve dela pride? Ali ne bi mogla večja strokovna sposobnost in objektivna doslednost pristojnih voditeljev ter brezkompromisno pravočasno, ukrepanje organov upravljanja nadomestiti grožnjo s prekinitvijo dela pri reševanju perečih problemov?

— V današnji tekmi za pridobitev čim višjega standarda je že tako, da je denar prerastel moralne vrednote. Čedalje bolj velja načelo: znajdi se!

Čedalje bolj se strinjamo s tem, da je primerna materialna stimulacija za opravljeno družbeno koristno delo močan element napredka in zato nujno potrebna. Kajti

brez napredka in povečanega blagostanja za vse delovne ljudi socializem ne bo imel cene. Vendar pa tudi vemo, da osebni prejemki in druge materialne ugodnosti posameznikov le niso vedno in samo rezultat njihovega dela.

Ni redek pojav v kolektivih, da si posamezniki znajo ustvariti določen vpliv ter nato iz te pozicije izsiliti potrditve svojih zahtev, ki izhajajo iz načela — znašti se. Preskušene metode uveljavljanja takega vpliva se enako dobro obnesejo v socialistični ali kapitalistični družbi. In to zelo preprosto: tistega, ki bi lahko oviral, ali preprečil neke grupške interese je treba vključiti v dotični delovni team in zadeve bodo gladko tekale, vse pod geslom: jaz tebi, ti meni, vse pa za dobrobit kolektiva, ki bo tudi nekaj imel od tega. Ali mislite, da se to ne dogaja? In kaj ima samoupravljanje pri tem! Ni mesto tu, da bi presojali, ali je to prav ali ne. To naj stori vsak posameznik sam, ki se čuti samoupravljalca in to takrat, kadar bo postavljen pred dejstvo, da s svojim glasom omogoči ali prepreči tudi take stvari.

— Če so organi upravljanja, posebno nižjih enot, prevečkrat postavljeni pred nalogo, da »morajo« potrditi določen predlog oz. »zahtevo«, ki jo je predložil vpliven in strokovno ter poslovno zaslužen član njihove delovne skupnosti, pa se s tem v »duši« ne strinjajo, potem svoj mandat samoupravljalca smatrajo kot nalogo, ki jim jo je naložil kolektiv za določeno dobo in gledajo pri izvrševanju te svoje naloge tudi na to, da jo bodo v tej dobi čim boljše izvozili mimo nevarnih čerit zamete tako, da bo volk sit in koza cela.

Morda je bilo to v bližnji preteklosti, ko smo dokaj uspešno uveljavljali metode »PIV« in podobne, morda marsikdaj res najbolj pametno. Toda, ali ne traja že nekaj časa, ko nas od vseh in tudi najvišjih strani vzpodbujajo kot samoupravljalce, da s takim načinom dela prenehamo in da naj imamo večje zaupanje v svoje predloge in odločitve, da naj se zavzamemo za socialistične, humane medsebojne odnose. Da — tovarištvu, solidarnost in medsebojno zaupanje pri delu in v življenju niso še za staro šaro. Ali se človek ne počuti slabo, če ve, da je na pristojnem mestu kot samoupravljalca o predlogu svojega delovnega tovariša, pa naj mu bo podrejen ali nadrejen, neiskreno odloča. Se slabše pa je, če tak samoupravljalca po takšni odločitvi njeni kritiki od strani kolektiva brez komentarja ali pa še celo pritrjuje čes, kaj pa jaz morem za to.

(Dalje na 6. strani)

S 1. seje sveta Zavoda za avtomatizacijo

Za predsednika ponovno izvoljen Albin Kurnik, dipl. inž.

Na 1. seji sveta Zavoda za avtomatizacijo Ljubljana je bilo sprejeto poročilo volilne komisije o poteku volitev v organe upravljanja 22. aprila, kjer je bilo izvoljenih v svet Zavoda 10 članov kolektiva (imena smo že objavili v 16. številki glasila). Za novega predsednika sveta Zavoda za avtomatizacijo je bil ponovno in soglasno izvoljen Albin Kurnik, dipl. inž. iz RS IV., za namestnika pa Ignac Rozina iz RS III.

Iz poročila o delu upravnega odbora v mandatni dobi 1967/68 povzemamo, da vsebina zajema naslednja bistvena vprašanja, o katerih je UO največ razpravjal in zavzel tudi svoja stališča:

— finančna situacija v Zavodu

— zaključni račun za leto 1967 in gospodarski načrt za leto 1968

— stališče Zavoda do financiranja razvojne dejavnosti v ZP

— stališče Zavoda do predvidene dopolnitve organizacije ZP ISKRA

— nagrajevanje in kadrovska politika v Zavodu

— obračun za prvi kvartal

Pri obračunu za prvo trimesečje se je ugotovilo, da je plan realizacije sicer dosežen, toda s poslovanjem ni-

so zadovoljni, ker je vezava sredstev v nedokončanih nalogah in v zalogah materiala ponoven problem. Upravni odbor je mnenja, da je situacija glede vezave sredstev dokaj kritična, zato predlaga svetu Zavoda, da v smislu določil gospodarskega načrta za leto 1968, zahteva od bodočega upravnega odbora oz. od direktorja Zavoda, da:

— nemudoma izvede revizijo programa dela v RRS II in ga prilagodi dejanskim finančnim možnostim oz. omeji proizvodno dejavnost na obseg, kot to dopuščata možnost nabave deviznih sredstev za repromaterial,

— da pregleda program dela v odd. 349 v RRS III in ga vskladi z viri financiranja,

— da budno spremlja poslovanje novega oddelka za mikroelektroniko.

Predsednik sveta Zavoda je dejal, da je bilo obdobje pretekle mandatne dobe zelo težavno za poslovanje Zavoda. Upravni odbor je v tem obdobju rešil precej perečih problemov. Ostala pa je še vrsta neresenih vprašanj, ki jih bo moral reševati novi upravni odbor. Predsednik se je zahvalil vsem članom UO, ki so vložili mnogo časa in truda v delo za reševanje problemov, ki so v veliki meri vplivali na poslovanje Zavoda. Ob tej priložnosti je dal svet Zavoda razrešnico s pohvalo dosedanjemu upravnemu odboru.

V novi upravni odbor so bili izvoljeni: Miran Gorup, dipl. inž. RRS III, Drago Kovačević, dipl. inž. RRS IV, Gvido Deržaj, dipl. inž. RRS II, Karel Pavšer, dipl. inž. RRS II, Stanko Gajšek, dipl. inž. RRS II, Marjan Henigman RRS II.

Svet Zavoda bo na emi od prihodnjih sej UO razpravljati o najbolj perečih problemih, ki so navedeni v poročilu upravnega odbora, prav tako pa bo tudi upravni odbor nakazane probleme posebej obravnaval z namenom, da bi jih s skupnimi močmi čimprej razčistili.

ABC

Regulacijska tehnika, dejavnost, ki bi jo kazalo vsestransko razširiti in organizirati

To pot smo za našo reportažo iz Zavoda za avtomatizacijo izbrali dejavnost »regulacijska tehnika«, ki že vsa leta obstoja zelo uspešno deluje, čeprav na tem področju deluje le peščica, komaj petih entuziastov, pod vodstvom inž. dr. Bruna Rusjana. Vendar pa je njihova dejavnost pomembna in ob boljši organiziranosti predstavlja zanimivo proizvodno

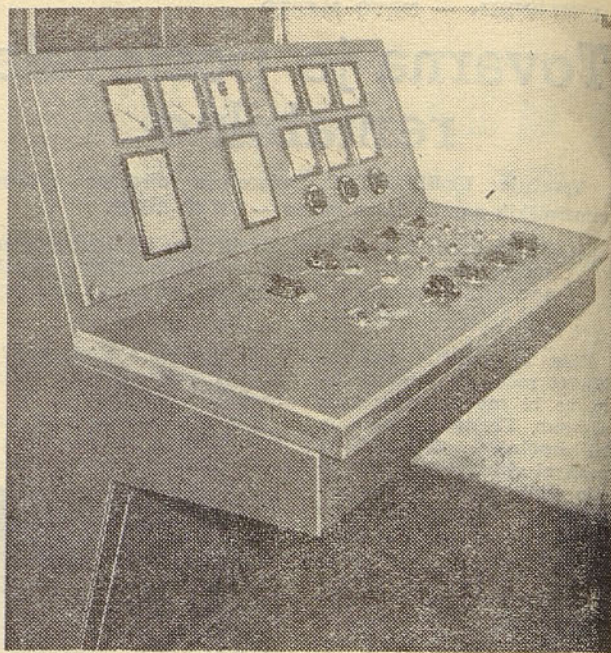
dukatorje za usmerniške naprave. Področje dejavnosti za tuje naročnike, za le-te ustvarjajo namreč naprave za regulacijo obločnih peči (n. pr.: tovarna dušika v Rušah), naprave za regulacijo elektromotorskih pogonov (za preizkuševališča, papirno industrijo, i. dr.) avtomatične dozirnne naprave, naprave za regulacijo delovne moči oz. ni-

jih naše ladjelednice zgradile za naročnika v Indiji in Sovjetski zvezi.

Ta dejavnost je bila vsa leta doslej finančno dokaj aktivna in ni obremenjevala niti ZZA, niti ISKRE, pač pa bi jo glede na njeno pomembnost vsekakor kazalo razširiti in ustrezno organizirati in bi takšna v prihodnje ustvarjala še vidnejše koristi.

Oddelek inž. dr. Bruna Rusjana ima namreč vselej dovolj dela, čeprav ga glede na obstoječe zmogljivosti sam niti ne zmore iskati. Naročniki, ki imajo potrebe po navedenih napravah prihajajo sami, prav zaradi takšnega obsega in takšne organiziranosti pa marsikdo, ki bi bil sicer resen interesent za to in ono napravo, niti ne ve, da bi vse to lahko dobil v našem zavodu za avtomatizacijo, solidno izdelano, ustrezno funkcionalno in verjetno ceneje kot, če takšne aparature dobi iz inozemstva.

Ob vsem tem se mi nehotе vsiljuje misel na to, ali ne bi tej dejavnosti kazalo posvetiti več pozornosti in jo oblikovati v močnejšo tvornico, ki bi verjetno kot taka, lahko marsikateri naši proizvodni organizaciji zagotovila perspektivnejšo proizvodnjo, predvsem pa idočo in akumulativno. Seveda bi jo bilo treba ustrezno kadrovsko razširiti in organizirati, predvsem pa ji dodati komercialno službo, ki bi se kaj hitro še obsežnejše in uspešnejše uveljavila tako za naročnike doma, kot morda tudi v inozemstvu. Znano je namreč, da je prav regulacijska tehnika v industrijsko bolj razvitih deželah ena izmed zelo razširjenih in po-

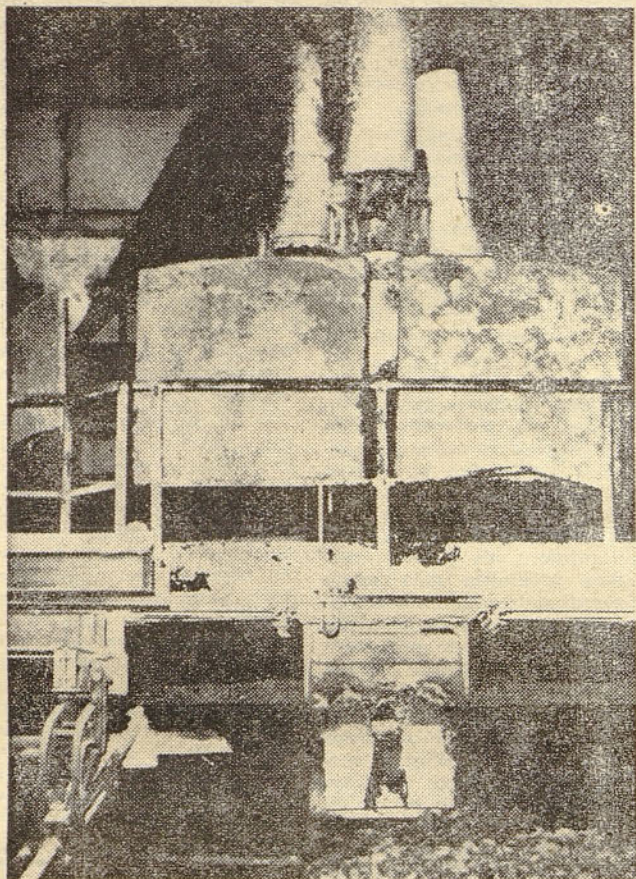

Komandni pult za upravljanje obločne peči

membnih dejavnosti, da nenehno skrbijo za njeno izpolnjevanje, ker prinaša naročnikom mnogo koristi, proizvajalcem pa zagotavlja donosno delo.

Obisk v tem sicer šibkem, vendar pa v danih pogojih dokaj marljivem kolektivu

našega ZZA zaključujemo z mislijo, da bi pa okrog regulacijske tehnike in njene razširitve morda le kazalo reči kakšno tehtno, saj bi bilo prav, če bi se kdaj ogreli za manj problematične, pa vendar akumulativnejše izdelke.

Obločna peč za proizvodnjo ferossilicija v tovarni dušika v Rušah, za katero je ZZA izdelal regulacijsko napravo

področje tudi za katero izmed naših tovarn, kjer obstaja problem ekonomičnega proizvodnega programa.

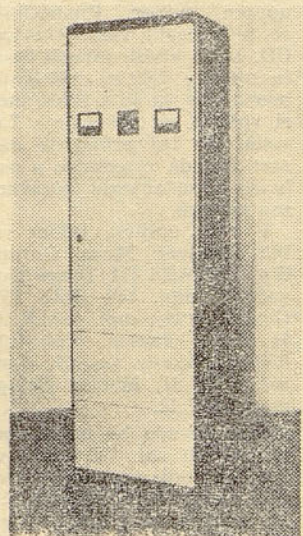
V kratkem razgovoru z vodjo te dejavnosti inž. dr. Brunom Rusjanom smo izvedeli nekaj več podrobnosti o teh, z uspehi kronanih prizadevanjih maloštevilnega kolektiva, ki deluje v okviru tehnološko-projektivnega sektorja ZZA.

Od ustanovitve v l. 1962 je ta skupina strokovnjakov na področju regulacijske tehnike dosegla že zelo ugodne rezultate. V delu dejavnosti, namenjene tovarnam v okviru združenega podjetja, je razvila in proizvaja regulacijo varilnih avtomatov EPP za tovarno električnih aparatov, za tovarno usmerniških naprav v Novem mestu pa so razvili in proizvajajo trans-

voja zaježitve v hidrocentramah, posebne aparate za zaščito in avtomatizacijo ladijskih generatorjev in drugo.

Na tem področju je skupina inž. dr. Bruna Rusjana, ki jo sestavljajo še tehnika Milan Bobek in Valentin Zajc, vezalec Bruno Giosento in inž. Ciril Zdovec (trenutno v JLA) doslej izvršila naslednje najbolj uspele tovrstne aparature (mimo vrste drugih): naprave za regulacijo obločnih peči v tovarni dušika v Rušah, za abrazivne in ferolegure, nadalje napravo za regulacijo papirnega stroja v tovarni papirja na Reki, napravo za regulacijo hitrosti v preizkuševališču Inštituta za strojništvo v Ljubljani.

Prav tako je omembe vredna oprema za posebno zaščito in avtomatizacijo ladijskih generatorjev na ladjah, ki so

Takšna je videti naprava za regulacijo hitrosti enosmernega motorja z močjo 20 KW. Ta oddelek ZZA jo je izdelal za Inštitut za strojništvo v Ljubljani.

Simpozij o zanesljivosti elementov

Pred kratkim je bil v ZZA simpozij o zanesljivosti električnih izdelkov in njihovih sestavnih delov, ki ga je organiziral sektor ZZA za meritve in kvaliteto. To je prvi del široke akcije za sistematično delo v okviru koncepta o zanesljivosti izdelkov, ki naj bi ga v prihodnje vodila skupina strokovnjakov s tega področja.

Na simpoziju o zanesljivosti električnih izdelkov in njihovih sestavnih delov, ki je bil 14. maja v Zavodu, so predstavniki tovarn in drugih strokovnih služb ZP ugotavljali nezadovoljiv nivo kvalitete in zanesljivosti sestavnih delov naših tovarnih elementov, nezadostno poznavanje lastnosti elementov in materialov, ki jih nabavljamo izven našega podjetja oz. izdelujemo pri nas in premajhna sposobnost finalistov — razvoja in proizvodnje — da bi lahko izdelovali aparate in naprave z zadostno zanesljivostjo. Vsi navzoči so menili, da je skrajni čas za pričetek načrtnega, sistematičnega in stalnega dela za postopno izboljšanje sedanjega stanja.

V obsežnem razgovoru sta bila prikazana primera tovarne Polprevodnikov in obrata elektrolitskih kondenzatorjev v Mokronogu kot zgled, kako se je treba lotiti tega problema, da bi dosegli zanesljiv uspeh. Kljub temu, da je zanesljivost mnogo bolj pereča na področju elektronike kot na področju jakega toka in elektromehanike, ker elektronski sistem vključuje ogromno število elementov najrazličnejših tipov, se spričo razvoja naprav za avtomatizacijo, signalno varnostnih in drugih naprav, ki uporabljajo elektromehanske dele,

pojavlja vsak dan bolj tudi vprašanje njihove zanesljivosti.

Vodstvo in strokovne službe ZP so uvideli nujnost programske usmerjene akcije in zanjo predvidele za letošnje leto sredstva v višini 730.000 novih dinarjev. Akcijo bo vodila strokovna skupina sektorja za meritve in kvaliteto v Zavodu. Komisije UO ZP za dejavnost I. in II. je dala poleg tega pobudo za ustanovitve strokovne komisije za zanesljivost, ki naj bi jo sestavljali predstavniki vseh tovarnih ZP, razvoja in splošno tehničnih služb ZZA in PSO. Ta komisija naj bi določala vsebino dela strokovne skupine za zanesljivost v sektorju za meritve in kvaliteto in ga spremljala ter usmerjala v skladu s potrebami tovarn. Glede formiranja komisije za zanesljivost so bili udeleženci simpozija edini, da je treba delegirati vanjo dovolj strokovne ljudi z visoko in višjo izobrazbo in katerim je ta problematika znana.

Na ta apel simpozija so posamezne tovarne in skupne službe imenovale svoje predstavnike v tej strokovni komisiji. Prvi sestanek komisije je bil minuli torek v ZZA. Na njem so razpravljali o programu dela sektorja za meritve in kvalitete.

M. K.

Racionalizacije v »Elektromehaniki«

Če primerjamo število prijav v letu 1966 in v letu 1967 lahko ugotovimo, da je bilo v preteklem letu 18 prijav manj ali 34 odstotkov. Ta pojav lahko smatramo za zelo škodljiv ob zadevi hitrega razvoja naše industrije. Verjetno bo treba iskati razloge v nepravilni stimulaciji, ker bi bil sicer napredek večji na tem področju. O pomembnosti izumiteljstva in novatorstva ni potrebno govoriti, ker je bilo o tem že veliko napisanega. Brez dvoma bi več koristila dejstva, kako urediti pravilno nagrajevanje, ki je eden glavnih pogojev za večjo samoiniciativo.

Pripomniti je treba, da se na obstoječem pravilniku za racionalizacije in tehnične izboljšave že delajo nekatere spremembe in vskladitve, ki bi odgovarjale internim zahtevam naše tovarne. Tudi lestvica nagrajevanja bo nekoliko spremenjena.

Predlogi, ki so bili nagrajeni v preteklem letu so naslednji:

1. Sprememba na izpeljavi odcepnih žic pri navijanju električnih tuljav kode 28 milijonov 430 tisk 3. S tem se je plazilna razdalja povečala in zato zmanjšal izmet na električni preboj.

2. Sprememba tehnološkega postopka pri izdelavi vrtnalne gredi kode 17.110.204 in 231. Strojna skupina se je spremenila, zato se je skrajšal čas izdelave.

3. Izboljšava na orodju P 27535 in P 26478 za izrezovanje števnih kolotov; zaradi tega ja bil znižan odstotek izmeta.

4. Izboljšava na livarskih pečeh. S prokrom pločevino so se zaščitile grelne spirale in se ne morejo poškodovati, kadar lonec začne spuščati.

5. Spremembe tehnološkega postopka pri izdelavi priključka tuljave kode 37.550.186. Odpadla je ena delovna operacija.

6. Izboljšava tehnološkega postopka pri izdelavi vrhnje ploščice kode 57.211.111. Odpadla je ena delovna operacija.

7. Struženje distančnih podložk za števec kode 27.300.184 se zamenja s štancanjem; prihranek na času.

8. Izboljšava na orodju P 2322 in P 1909 za prebijanje škrg. Z gibljivo zaščitno mrežo je povečana varnost dela.

9. Izboljšava na orodju P 26330, na katerem se reže tesnilo 27.420.097 za števec. Z dodatnim vodilom se je zmanjšal odpadki; kvaliteta tesnil je boljša.

10. Izboljšava na orodju in s tem sprememba tehnološkega postopka pri izdelavi žilbelke 37.550.183 in vilice kode 37.900.171 za mikro stikalo M 6. Odpadla je delovna operacija brušenje.

11. Konstrukcijska sprememba pri mikrofonskem transformatorju. Vgradnja obeh mikrofonskih transformatorjev v skupni oklopni lonček. Prihranek na uvoženih oklopnih lončkih.

12. Izboljšava na impregnacijskem stroju za impregnacijo rotorjev. Dodatna vnejalna naprava omogoča zanesljivo vpetje vseh vrst rotorjev.

13. Izboljšava na orodju P 35924 za vlečenje kape z grbo za starter 4 KM. Zaradi tega je odpadla delovna operacija drugega vleka.

14. Postrojenje dveh 25-tonskih stiskalnic z valjnim pomikom v vzporednem odstojanju treh metrov. Trak ločbarja iz katerega se reže list stebra in list jarma za števec, se dodaja iz stroja v stroj, zato je skrajšan čas izdelave.

15. Izboljšava zakovalnega orodja za zakovanje lovilca na pokrovu projekcijske žarnice kode 48.280.138. Čas izdelave je skrajšan.

16. Predlog za pocinjevanje pasov iz katerega pridejo izrezana kontaktna peresa za telefonske centrale.

17. Sprememba tehnološkega postopka pri izdelavi orodja za številčnik E-4. Skrajšan je čas izdelave.

18. Izdelava orodja za čiščenje razpore pri magnetnem shuntu kode 27.320.056. Skrajšan je čas izdelave, boljša kvaliteta.

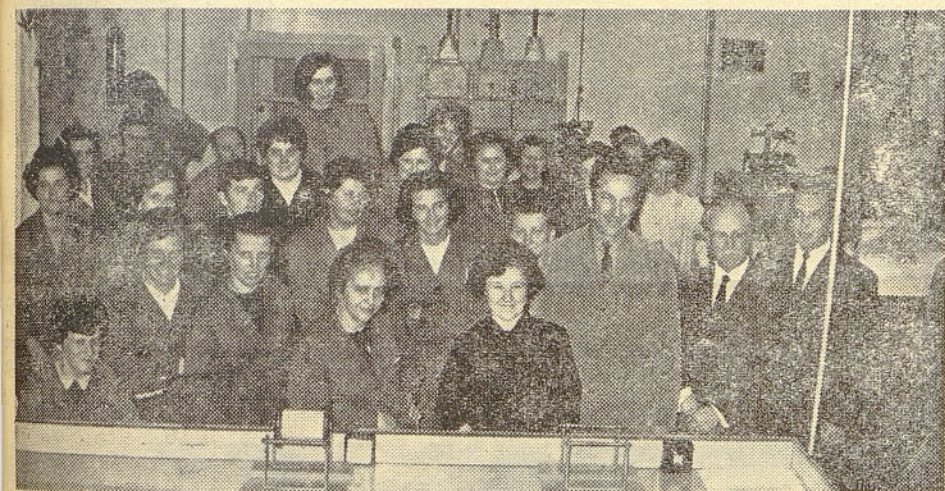
19. Sprememba tehnološkega postopka pri izdelavi uči za uro T-1. Smirkanje se spremeni v brezkonično brušenje.

20. Konstrukcijska sprememba na odmičnem stikalu s tem, da odpade napisna tablica in se vtiska oznaka el. vezja direktno na vzmetno pero.

(Dalje na 7. strani)

Prvi električni vrtnalni stroji so bili izdelani v »Iskri« — Elektromehanika Kranj — leta 1947. Velik delež sodelovanja pri izvedbi električnih strojev za vrtnanje do 10 mm ima vsekakor tov. Milan Milakovič, ki od leta 1948 stalno montira navedene stroje

V soboto, 25. maja je kolektiv panoge »Rotacijski stroji« — dokaj skromno slavil lep jubilej: izdelan je bil 100.000 električni vrtnalni stroj (do 10 mm), znan pod oznako EVS 1 oziroma EVS 10. Čeprav ima kolektiv dosti težav zaradi dobave materiala, vidno napreduje. Tudi tržišče se ugodno odpira, zato obstaja mnenje, da bo ta panoga kmalu deležna večje pozornosti

Kaj vemo o Beli krajini

(NA TEMO DNEVA BORCA, KI GA BO ISKRA PRAZNOVALA V SEMIČU)

Dvomim, dragi bralec, da ti je o tem kaj dosti znanega. Če iz davnih časov so se ljudje v teh krajih ustavljali le za toliko časa, da so iz nje odnesli tisto, kar se jim je zdelo kaj vrednega, puščali pa zvečine le slabe spomine. »Iskra« je ena med redkimi, ki je prekinila s to tradicijo in dala delu te pokrajine kosček boljšega kruha, ki ga skopa polkraška zemlja ni mogla zagotoviti vsem njenim prebivalcem. Tovarna v Semiču sodi med najrentabilnejše v proizvodni družini Iskra, čeravno ne med največje in ne najglasnejše. Prebivalci tega dela Bele krajine so hvaležni podjetju, ki jim je omogočilo boljši in lažji kos kruha.

Pa pustiva, dragi bralec,

sivo vsakdanjo ekonomiko in se povrniva nekoliko v davno preteklost dežele, ki jo nameravamo obiskati na dan borca. Povedal ti bom tisto, kar sem zvedel iz skopih zgodovinskih virov in ustnega izročila. Če bom zraven dodal še kaj svojega, zgodovinsko manj dokazljivega, mi ne smeš zameriti. Kajti v tem prečudnem svetu sem preživel svoja mlada leta, ki dajejo suhi stvarnosti očarljivi sijaj lepega in plemenitega.

Vabim te v preteklost

Ne bo lahko v nekaj vrsticah povedati vsega tistega, kar se je v teku stoletij dogajalo na ozemlju, ki ga zaklepajo Gorjanci, Kočevski hribovi, reka Kolpa in nedoločene meje, ki se izgubljajo proti Cabru in Gorskemu Ko-

tarju. Pa vendar, vabim te da se povzpneš z menoj na prvovoj nad semiško železniško postajo in se skušaš potopiti v menoj v davna stoletja.

Ali vidiš sredi valovite napol pogozdene pokrajine majhen hriboček, z vasjo in cerkvijo, ki nekako dominira nad svojo okolico? To je Kušar z vasjo Podzemelj, katere ime si že videl v ljubljanskem muzeju.

Dobro glej. Ali vidiš vrh hriba dim? Pazi, vrnila sva se nazaj za več kot dve tisočletji. To niso pastirski ognji, to so topilnice prastarih ilirskih prebivalcev, ki topijo v primitivnih pečeh železno rudo in ki jo kovači ob vznožju hriba prekujejo v orožje in orodje. Pod hribom je bogato ilirsko naselje, mi-

mo katerega pelje starodavna trgovska pot. Tu zamenjujejo železne izdelke za drugo blago: da, celo tista dragocena jantarjeva ogrlica, ki krasi vetrine dunajskega muzeja, je prešla tukaj iz rok predrimskega trgovca v last »trgovine z železnimi izdelki« ilirskega praprebivalca Bele krajine. Pozneje jo je grofica lichtensteinska, znana roparica belokranjskih zgodovinskih zakladov, prodala skupaj z mnogimi drugimi dragocenostmi omenjenemu muzeju.

In kdo prodira sedaj po dolini Kolpe in v nenehnih spopadih z domačini osvaja vas za vasjo, polje za poljem? To so rimski legionarji, ki zavzemajo provinco Illyricum in jo počasi spreminjajo v rimsko ozemlje. Legija, ki se je vrnila iz bojev v panonskih nižinah, postavlja tudi temelj boga Mitre v ravnini blizu rečice Krupe — tam kjer vidiš sedaj zemljišče, pokrito

z znanimi belokranjskimi brezami.

Preskočila sva nekaj stoletij. Valovanju človeških plemen ni konca. Tisti ljudje, oblečeni v belo platno, ki prodirajo ob Kolpi — sedaj z druge strani — govore podobni jezik, kot sedanji prebivalci. Slovani so, ki so pregnali ponimljanjene prebivalce ali pa se pomešali z njimi in ki so v Mitrovem templju postavili žrtvenik bogu Perunu. Preplavili so Belo krajino in prodirali še naprej proti morju. Tisti, ki so ostali, so pričeli obdelovati polja. Osvojeni deželi so dali ime Bela krajina. Morda zaradi svojih belih oblek, ali pa zaradi prečudne bele svetlobe, ki jih je zajela, ko so prestopili obronke Gorjancev. Kdo ve?

Kaj pa jezdecji, ki se vzpenjajo prek Gorjancev iz novomeške strani? Nič dobrega ne prinašajo s seboj. Podjarmili bodo prebivalstvo, ga

Rebalans plana - realna ocena proizvodnih...

(Nadaljevanje s 1. strani)
cije izdelkov, doseči moramo vsaj tako pogoste osebne kontakte z morebitnimi kupci, enako hitro moramo reagirati na bodoče potrebe trga, predvsem pa doseči ustrezno kvaliteto, primerljive cene, pogoje kreditiranja in doseči solidne dobavne roke. Tu pa moramo ugotoviti, da del teh nalog že presega pristojnosti prodajne službe in preha na druge osnovne naloge olojne tovarne in celo ZP.

Težavna je tudi prodaja v panogi UKV-aparatur, kjer je osnovna izvedba (UKP-5) sicer že v redni proizvodnji in dokaj utečena, ne proizvajajo

Razmišljanja...

(Nadaljevanje s 3. strani)

Pričela se je nova mandatna doba organov upravljanja v našem podjetju in te stvari sem napisal zato, da bi v bodoče pred sklepanjem o določenih predlogih več razmišljali in se kot odgovorni samoupravljalci morali tudi drugače odločati kot včasih v preteklosti.

Tudi sam sem član organa upravljanja organizacije v sestavi našega združenega podjetja in so ta razmišljanja povzročila tudi moja samoupravljalška dejanja, vem pa tudi, da nisem edini samoupravljalca, ki v ravoju naše samouprave take stvari čuti in doživlja.

Prepričan sem, da je ena od poti, ki vodi k nadaljnjemu uspešnejšemu razvoju samoupravljanja na vseh ravneh tudi ta, da začnemo bolj učinkovito pri sebi in počistimo lasten prag. Menim, da je že kar skrajni čas za to!

In še to: stvari o katerih sem pisal se dogajajo seveda le ponekod, ne povsod!

- Č -

mo pa dopolnilnih aparatov, ki na trgu nastopajo kot kompleti (UKP-6, UKM-7), skupaj z osnovno aparaturo.

Pri prodaji niso vsi razlogi za zastoje izven tovarne, mnogo je domačih težav. Osnovni problem je vsekakor v nezadostnem poznavanju trga, v slabi obdelavi trga, seveda tudi v rastoči konkurenci. Na dlanj je, da bomo morali v prodajo vlagati več sredstev kot dosedaj. Če opisanim težavam v nabavi in prodaji pridružimo še položaj, ki je nastal zaradi zahteve JLA, da se nekatere aparature spremenijo in dopolnijo, kar je realizacija proizvodnega in prodajnega plana zopet odmaknilo za nekaj mesecev, je jasno, da je predlagani rebalans gospodarskega plana umesten. Zelo napak bi seveda bilo, če bi rebalans plana smatrali kot formalen akt, ki se ga organizacije rade poslužijo v zadnjih mesecih leta, da s tem opravičijo zaostanke za prvotnim planom!

Rebalans plana smo zastonj vili kot vsklajeno akcijo, ki ima odraz tudi v obsegu nabave, v številu zaposlenih ter v prodaji in finančnem rezultatu. Obdržati pa smo želeli nespremenjeno končno postavko v finančnem planu — ostanek za sklade, ki ga potrebujemo za kritje obveznosti do bank.

Proizvodni plan smo znižali od prvotnih 35.684.320,00 na 32.588.747,00, na ostalih osnovnih postavkah prvotnega plana pa se je to odrazilo takole:

— na znižanju plana prodaje za 3.487.342,00 N din

— na znižanje povprečnega števila zaposlenih za 25 zaposlenih

— na znižanje razpoložljive mase sredstev za OD za 1.341.798,00 N din

— na znižanje sredstev za

neto sklade tovarne za 184.959,00 N din

Finančni plan kot denarni odraz in končni povzetek vseh delnih planov je v rebalansirani varianti ponovno pokazal na osnovni ekonomski problem poslovanja tovarne elektronskih naprav:

— na ogromen delež fiksnih stroškov v strukturi stroškov, kar je posledica neracionalnega angažiranja obratovalnih sredstev in zelo slabe izrabe kapacitet, tako v nabavnih osnovnih sredstvih, kot v razpoložljivih kadrih.

Vpliv fiksnih stroškov, ki so ostali nespremenjeni kljub znižanju proizvodnje in prodaje, se je pokazal v padcu rentabilnosti poslovanja, oz. znižanja sredstev za odplačilo obveznosti tovarne bankam (investitorju). Ta položaj rebalansirani plan rešuje z dvema osnovnima ukrepoma:

— s predvidenim znižanjem režijskih stroškov za 700.000,00 N din

— z znižanjem sredstev za OD za 1.341.798,00 N din ali znižanjem poprečka OD od ca. 1.150,00 N din za ca. 1.000,00 N din.

Iz podrobnih pregledov in analiz so samoupravni in strokovni organi tovarne pozveli:

da se v znižanju angažiranih zalog, boljši izrabi kapacitet in boljšem efektu pripravljalnih in režijskih služb v tovarni skrivajo enake — ali celo večje — možnosti prihrankov na stroških, kot v dvigu produktivnosti dela, boljši organizaciji dela in boljši izbiri programa.

Hkrati je nujno treba ugotoviti, da smo v letu 1968, ko obseg proizvodnje stagnira, še posebej prisiljeni urejati omenjena vprašanja in tako zagotoviti rentabilnost poslovanja z intenzivnejšo notranjo ekonomiko za razliko od preteklih let, ko smo zelo solidne rezultate lahko dosegli s povečanjem obsega proizvodnje. —KAM—

ZDRUŽENO PODJETJE

»ISKRA« KRANJ

Prodajno servisna organizacija Ljubljana

Sprejme v delovno razmerje

ORGANIZATORJA

v organizacijsko-kadrovskem sektorju

POGOJI: VS II. ali I. stopnja ekonomsko organizacijske smeri, z znanjem enega svetovnega in enega tujega jezika, s 3 oziroma 6-letno prakso v gospodarstvu. Osebnih dohodkov po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov ISKRA PSO.

Pismene ponudbe pošljite Organizacijsko-kadrovskemu sektorju, Kadrovske evidenci Prodajno servisne organizacije Združenega podjetja ISKRA, Kranj, Ljubljana, Masarykova 15.

Oglas velja do zasedbe delovnih mest.

Prizor z belokranjske kmečke ohceti v Semiču l. 1964 ob dnevu mladosti

je najboljše sinove v daljno Ameriko (Zupancič: »Pel je veliki zvon, Mate, jo, moj Mate...«)

Skoraj sva pri kraju. Zadnji oboroženi tuji, okupatorji, ki so za daljši čas prekrščili Gorjance, zadenejo na žilav odpor prebivalstva dežele. Po gozdovih Gorjancev in Kočevskih hribov zapojejo puške in potomci rimskih okupatorjev se kmalu znajdejo zbiti v postojanke, zavarovane z gosto mrežo žic.

Marsikateri od udeležencev dneva borca je videl odhajati Italijane po sledovih njihovih pradedov. Vprašaj ga. Malo se bo nasmehnil in dejal: Nemci so bili še hušji, toda nismo jim dovolili vstopa na osvobojeno ozemlje, v našo Belo krajino. — »Kapitulirali« smo samo pred »Iskro« in ji odpri svoje meje... In ni nam žal, Iskri pa tudi ne, kot se nam dozdeva!

Tukaj se najin zgodovinski prerez konča. Če hočeš

Doklej bomo razstavljali na nekaterih...?

(Nadaljevanje z 2. strani)

Glede na dejstvo, da je bilo na beograjskem mednarodnem sejmu zelo malo o skovalcev in tudi kupecov, nujno vsiljuje vprašanje, ali se sploh izplača nastopati na takem in podobnih sejmih. Spričo prevelikega števila sejmskih prireditelj v državi, bi bilo nujno staviti na rešeto, na katerih sejmih vsako leto sodelovali, katere pa bi bilo nemara bolje opustiti. Če pač moramo sodelovati na vseh jugoslovanskih sejmih že zaradi ugleda in konkurence, bi se vsaj lahko oprijeli modernega oblikovnega koncepta z manjšim razstavnim prostorom in seveda tudi manjšimi stroški. Na nezanimivih sejmskih prireditvah bi sodelovali skoraj s samo simboličnim prikazom proizvodnje in eksponatov. Pretežni del bi izpolnjevali panoji, slike, veliki diapozitivi in podobni modernejši sejmski rekviziti, tako kot je to sedaj na splošno v navadi v tujini, oziroma na veliko izvora ekspanzijo ISKRE v naslednjih letih bomo morali vedno bolj češče nastopati na tujih sejmih. Obliko moderen in vsebinsko priročen koncept razstave lahko pri tem le koristno ustvaril sloves, podobno lahični stil naših industrijskih oblikovalcev.

Marjan Kralj

pokristjanili ter spremenili v tlačane. Vodijo jih grofje Auerspergi, baroni Apfalterji pa tudi precej cerkveno-vojaške gosposke je med njimi. Tlačani jim morajo graditi gradove in utrjene postojanke, ki se pozneje razvijejo v mesta: Črnomelj in Metliko. Ko se prično onstran Kolpe prikazovati turški jezdec, zgradi gospod turjaški Aueršperg Pobrežje in s svojimi uskoki ter kranjskimi hlapci uprizarja povračilne napade globoko v Bosno. Odtod pripelje tudi lepo Lejlo, katere lepoto opeva pozneje pesnik iz čisto drugega konca Slovenije — Prešeren. »Hrasti stoji v turjaškem gradu...« (Turjaška Rozamunda).

V medsebojnih spopadih mejnih grofov — bosanskega in cesarskega — trpi in se redči prebivalstvo Bele krajine. Prek Kolpe približajo ubežniki izpod turškega jarma. Nekateri od njih so bogomili, drugi pravoslavci.

Uradna cesarska vera je ogrožena. Zato pošljejo cerkvene oblasti v Belo krajino pripadnike »vojskujoče se cerkve« — nemški viteški red, ki kmalu napravi »red«; ostalo je le nekaj unijatov in pravoslavcev na skrajnih perifernih področjih Bele krajine. Pa tudi fare tevtonskih vitezov v vseh glavnih naseljih dežele.

Zopet bova preskočila nekaj stoletij. Ljudje s krampi, lopatami in sekirami niso uporniki. Delavci so, ki gradijo železnico od Novega mesta proti Karlovcu, da bi povežali to odročno pokrajino z drugimi deli avstrijskega cesarstva. Tukaj pod nama so prebili dolg predor pod Gorjanci in zgradili viadukte. Vendar pa železnica ni mogla kaj pridati omiliti gospodarske bede dežele, ki nima ne plodnih polj in ne rudnih bogastev. Bela krajina je životarlila v času Avstrije in bivše Jugoslavije ter pošiljala svo-

ELEKTROMEHIKA

SKLEPI 2. SEJE UO TOVARNE

● Upravni odbor je sprejel na znanje poročilo o izvršeni proizvodnji v aprilu letos, po katerem je bil plan proizvodnje tovarne dosegel s 102,1 odstotka, v vrednosti 21.745.118,00 N din.

● Upravni odbor je sprejel na znanje poročilo o realizaciji izvoza v aprilu 1968, ko je bil plan izvoza tovarne dosegel s 178,65%; plan izvoza PSO za tovarno pa s 170,33%.

● Upravni odbor je sprejel na znanje poročilo o stanju skladiščnih zalog R 3 in R 5 v aprilu letos. Zaloge R 3 so se v primerjavi z začetnim stanjem (1. 1. 1968) v aprilu znižale za 22,57%, primerjane s stanjem 1. aprila pa so se ob koncu meseca zvišale za 1,72%. Zaloge R 5 so se proti začetnemu stanju (1. 1. 1968) v aprilu znižale za 14,83%, primerjane s stanjem ob začetku meseca pa povečale za 0,53%.

● Upravni odbor daje svoje soglasje k predlagani dopolnitvi sistematizacije delovnih mest v obratu števec. Sprememba sistematizacije je izdelana tako za režijska delovna mesta kot za delovna mesta po normi, z utemeljitvijo, da obrat števec dobi z julijem v svoj sestav proizvodnje sestavnih delov za svojo panogo, ki se oddvoji iz produkcije delov. Kadrovska služba naj na osnovi izvedenih premostitev prenese iz produkcije delov v obrat števec odgovarjajoči fond osebnih dohodkov.

● Upravni odbor je iz objektivnih razlogov spremenil sestavo komisije za tehnične izboljšave, ki jo je bil imenoval na svoji 1. seji dne 13. maja 1968. Sestav komisije za tehnične izboljšave je torej naslednji: Emil Sekne, dipl. inž. predsednik in člani: Jože Remeč, dipl. inž., Damijan Chvatal, dipl. inž., Jože Tavčar in Alojz Založnik. Upravni odbor je tudi sklenil, naj se obvezno udeležuje sej zgornje komisije tudi vodja pravnega oddelka.

»V razvoju teorije in pa prakse samoupravljanja je bilo veliko utvar, romantičnosti, mitologije, namesto da bi s kritičnim umom razvijali zmečaj nove rešitve. In tako se je zgodilo, da smo sicer razvijali samo-upravljanje, ne pa obenem ustrezno sistema odgovornosti.« je podobno, le da bolj izdelano zvenelo na posvetovanju o odgovornosti v naši samoupravni družbi. Posvetovanje sta priredila jugoslovansko združenje za politične vede in zveza združenj pravnikov. Bilo je prejšnji teden v Beogradu, udeležili so se ga ugledni pravniki in politologi.

Povedanih in dokazanih je bilo veliko spoznanj o tem, kako se samoupravljanje ne more razvijati, če ne bo vsakdo odgovoren za tisto, kar mu je bilo naloženo kot dolžnost ali kar je sam sprejel kot svojo dolžnost. V praksi — in ne le v njej — je to seveda močno zapleteno, kajti kolikor samoupravljalcev, toliko pravic in dolžnosti, toliko odgovornosti. Vendar to ne more biti razlog, da bi začeli govoriti o odgovorni družbi, kajti odgovorne družbe ni, odgovorni so ljudje. In vsi moramo biti enako odgovorni, ne glede na zasluge in položaj: samo to pelje v samoupravno demokracijo, v kateri ima tudi več odgovornosti, komur je zaupano več moči, ne pa da je narobe. Odgovornosti moramo natanko razmejiti, če želimo graditi samoupravno družbo, ki je danes močno atomizirana.

Kaj pa delavski svet? Komu je odgovoren in za kaj? Jasno je predvsem to, da ga kolektiv lahko odpokliče, če slabo dela. Ali pa je takšna politična odgovornost dovolj?

Tudi na beograjskem posvetovanju je bilo očitno, da politične odgovornosti nismo dovolj razvili. In tudi drugih oblik odgovornosti ne. Iskali smo odgovore in ti so se med seboj v marsičem razlikovali. Enoten pa je bil refrer, da je »odgovornost konstitutivni element samoupravljanja«. Prav tako v razpravljanju o politični odgovornosti ni bilo razlik v mnenjih, da moramo v kadrovski politiki samoupravne demokracije graditi sistem, v katerem ne bo odločala »zvestoba navzgor«, temveč sposobnost ob odgovornosti samoupravni osnovni družbe.

Več kot organizirana socialistična opozicija lahko stori na tem področju na primer Socialistična zveza, — je bilo v polemiki na posvetu rečeno s prepričljivimi utemeljitvami. V Socialistični zvezi je prostora za poglede vseh, ki niso proti socialističnemu razvoju. Težava je v tem, da politične organizacije pri nas niso dovolj avtonomne. Mnenja in argumente nekaterih razpravljalcev pa bi se dalo strniti tudi v ugotovitev, da naše politične organizacije niso dovolj mo-

čne, da bi poklicale na politično odgovornost ljudi in organe, ki imajo v rokah veliko družbeno moč.

Kdor je poslušal razpravljanje znanstvenikov o odgovornosti, je lahko brez večjih oklevanj priznal, da smo v razvoju prišli do tiste kritične točke, ko bomo morali izdelati svoj lastni sistem odgovornosti, ali pa bomo zavirali razvoj samoupravne demokracije. V dosedanem seznamu »gradbenega« materiala za našo samoupravno zgrad-

bo je očitno premajhna količina odgovornosti. Koristen je bil zato sklep beograjskega posvetovanja, da bodo znanstveno raziskali odgovornost pri nas, poskušali pa bodo izdelati tudi zasnovano zakon o odgovornosti. Verjeti je, da bodo s tem lahko veliko pomagali tudi pristojnemu odboru organizacijsko-političnega zbora zvezne skupščine, ki se tudi ubada s sila zapletenim vprašanjem odgovornosti v samoupravni družbi. (Po »Delo«)

ZPISKRA — KRANJ

Organizacija: Zavod za avtomatizacijo Ljubljana

razpisuje prosto delovno mesto

vodje oddelka za telemehanske aparature v raziskovalno razvojnem sektorju II.

pogoji:

najmanj diploma II. stopnje na fakulteti za elektrotehniko — šibki tok, najmanj 5 letna praksa, od tega vsaj 3 leta na vodstvenem položaju na področju elektronike; organizacijske in poslovne sposobnosti.

razglaša

v sektorju za meritve in kvaliteto naslednja prosta delovna mesta:

1. vodje skupine za raziskave zanesljivosti električnih izdelkov;

pogoji:

najmanj diploma II. st. na fakulteti za elektrotehniko — šibki tok ali na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo — odd. za fiziko; 5 letno delo v razvoju ali proizvodnji, obvladaje merilne tehnike, poznavanje elektrotehniških materialov in elementov za elektroniko — organizacijska sposobnost in smisel za vodenje skupine, planiranje dela, usmerjanje preskusov, analizo rezultatov, sodelovanje s proizvodnjo, zasledovanje tujih izdelkov, sugestije izboljšav za povečanje kvalitete in zanesljivosti;

2. raziskovalca zanesljivosti za področje elektronike;

3. raziskovalca zanesljivosti za področje elektromehanskih elementov in naprav;

pogoji:

(k tč. 2 in 3)

najmanj diploma II. st. (isto kot pod tč. 1.), 3 letno delo v razvoju ali proizvodnji, obvladuje merilne tehnike v elektroniki, pripravljenost za teoretsko obravnavo matematično statističnih problemov zanesljivosti in metod za obdelavo podatkov na računskih strojih, poznavanje elektrotehniških materialov in elementov za elektroniko, oz. elektromehanskih elementov in naprav.

4. projektanta opreme za preskušanje zanesljivosti el. izdelkov;

pogoji:

najmanj diploma II. st. na fakulteti za elektrotehniko, 3 letno delo v razvoju ali proizvodnji, obvladuje električne merilne tehnike, poznavanje merilne opreme; sposobnost projektiranja opreme za preskušanje oz. raziskave zanesljivosti, upoštevanje možnosti obdelave rezultatov na elektronskih računalnikih;

5. merilca za elektronske sestavne dele;

pogoji:

najmanj diploma II. st. na fakulteti za elektrotehniko — šibki tok, zaželjena izkušnje na področju merilne tehnike šibkega toka in poznavanje elektrotehniških materialov in elementov (lahko pa je tudi začetnik); sposobnost za poglabljanje v lastnosti elektronskih pasivnih in aktivnih elementov ter v merilne in preskusne metode in njihovo izpopolnjevanje.

Poleg gornjih pogojev morajo kandidati za vsa delovna mesta aktivno znati angleški jezik ter pasivno vsaj enega od naslednjih jezikov: nemščine, francoščine, ruščine in imeti odslužen vojaški kadrovski rok. Za kandidate, ki jih ZZA ne pozna, je predpisana 6 mesečna preskusna doba.

Pismene prijave naj interesi vložijo v organizacijsko kadrovski oddelak Zavoda, Ljubljana, Tržaška c. 2. Prvi razpisni oz. razglasni rok je 15 dni po tej objavi, sicer pa oba roka veljata dokler ne bodo zasedena ta delovna mesta.

Racionalizacije...

(Nadaljevanje s 5. strani)

21. Konstruktorska sprememba in s tem sprememba tehnološkega postopka pri izdelavi vijaka s podložko kode 38.300.023. Navoj v podložki odpade in se proti izpadanju vijaka vtiska nosek v podložko.

22. Sprememba tehnološkega postopka pri obdelavi kasete za PTI aparat. Rezkanje se zamenja z brušenjem na brusilnem traku. Skrajšan je čas obdelave.

23. Izboljšava na orodju P 43879, s katerim se vlečejo zaščitni pokrovi za mikrofonski vložek. Zaradi tega je odpadla pomožna del. operacija; izmet je bil odstranjen.

24. S spremembo zakovalcev na orodju, je bilo omogočeno zakovanje izmetnih kompenzacijskih ploščic v kratkostični obroč pri števcu. Uporabljenih je bilo 440.000 kom. ploščic, ki so bile izločene kot izmet.

25. Konstruktorska sprememba in s tem sprememba tehnološkega postopka pri izdelavi tuljav kode 78.500.001. Napisni listek se je povečal na dolžino tuljave, zaradi tega je poenostavljeno povijanje. Normativ časa se je zaradi tega znižal.

26. Konstruktorska sprememba pri kontaktorju VK-2. Z vpeljavo enotne oblike preklate, odpade delovna operacija krivljenje.

27. Konstruktorska sprememba pri zadnji ročici kinoprojektorja KO-6. Zamenjava krogličnih ležajev s sinter ležaji. Zaradi tega je odpadlo več sestavnih delov.

28. Izdelava naprave za merjenje dušenja in simetrije na prenosnikih P-7, P-15 in P-19. S tem je kontroliranje hitrejše in zaneslivejše.

29. Izdelava nove priprave P 46609 za rezkanje osi kode 57.110.080. Priprava omogoča točno izdelavo. S tem je bil odstranjen stalen izmet.

vinarje in urednike glasil delovnih kolektivov in vse tiste kadre, ki so v delovnih organizacijah poklicno ali drugače zadolženi za organizacijo informiranja zaposlenih. Pri Društvu novinarjev SR Slovenije bo združenje sodelovalo kot kosebna sekcija. Namen Združenja novinarjev in organizatorjev informiranja: ob sodelovanju vseh prizadetih dejavnikov naj po svojih močeh pomagajo svojim članom pri njihovem delu v delovnih organizacijah.

ABC

Ustanovljeno je združenje...

(Nadaljevanje z 2. strani)

pr republiškem svetu Zveze sindikatov Slovenije (»Iskro«) bo zastopal tov. Janez Šilc, tajnik pri sindikatu združenem podjetju ISKRA). Pooldne je mestni sindikalni svet priredil za udeležence posvetovanja priložnostni sprejem.

Pod pojmom Združenja novinarjev in organizatorjev informiranja po delovnih organizacijah je treba razumeti organizacijo na področju SR Slovenije. Združevala bo no-

Letovalci na Dugem otoku bodo letos lahko še bolj zadovoljni

Kdor je lani preživel del svojega oddiha v našem kampu na Dugem otoku, je bil prav gotovo zadovoljen, zanesljivo pa je imel z menoj vred pomisleke in pripombo na sanitarne pogoje, ki so vladali v kampu. No, počitniška skupnost je lani ustvarjena sredstva koristno uporabila in za letošnjo sezono storila marsikaj, kar bo letovalce prijetno presenetilo in jim zmanjšalo možnosti za kritiko. Pri tem upam, da je bila srečne roke tudi pri izbiri osebja, ki bo v času letovanjske sezone skrbelo za čimboljše počutje naših letovalcev.

V razgovoru z upravnikom počitniške skupnosti tovarišem Francem Hutterjem sem glede letovanja na Dugem otoku izvedel naslednje:

»Ker je bilo lani največ pripomb glede na slabo urejena stranišča in umivalnico, smo prav te dni v tem pogledu dovršili izgradnjo treh stranišč z normalnim izplakovanjem, prav tako pa tudi umivalnico (zaprt) z dvema pipama. Prav tako smo iz glavne cisterne napeljali vodo tudi v kuhinjo in buffet, s čimer bo olajšano delo v kuhinji in »baru«. Tla v kuhinji in buffetu smo obložili s podolitim, preuredili tudi okno kuhinje in vstop, kar bo omogočilo nemoteno delo osebja in hitrejšo postrežbo. V sanitarijah smo položili ploščice po tleh, prav tako pa so vsi prostori sveže prepleškani. Na mestu, kjer je bil lani »bar« je zdaj nova terasa, zlasti namenjena za tuje, stalne ali prehodne goste, ki se jih letos obeta precej, pod teraso pa je skladišče in buffet. Tudi pred buffetom je manjša terasa. V pripravi pa je tudi postavitev strehe (čez pol terase) na večji, prvotni terasi, ki bo izključno namenjena domačim letovalcem. Vsak dan pričakujemo tudi nov, večji hladilnik, zlasti ugodno pa bo to, da bo letos bolj urejena tudi preskrba s sadjem, za kar si bo prizadeval posebni nabavljalec. Razen tega je bilo del poti ob objektu kampa kombiniranih, temeljito pa so uredili in počistili tudi celotni prostor kampa tako, da bo okolje letos vsestransko ugodno za naše letovalce. Zanimivo za vse, ki so se odločili za letovanje na Dugem otoku, pa je tudi vprašanje prevoza. S tem v zvezi je tov. Hutter povedal naslednje:

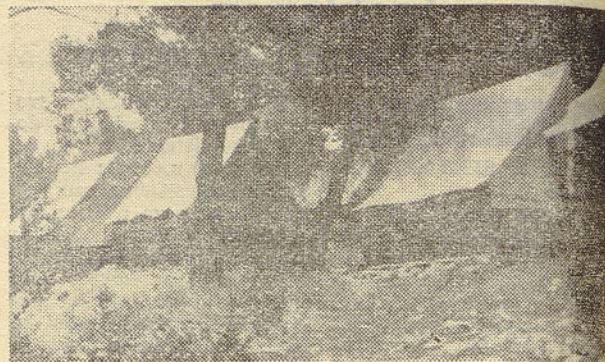
Po odpadli kombinaciji s podjetjem Kompas, si prizadevamo to vprašanje rešiti pri drugih podjetjih, vendar pa bo glede na splošno povišane tarife v avtobusnem prometu, letos vožnja do Sukošana in nazaj dražja od lanske za 20,00 do 25,00 din. Če bodo naši gostje potovali z rednimi avtobusi (kjer bo mo uredili vprašanje rez-

vacije sedežev) bi vožnja v obe smeri stala do 105,00 dinarjev, v kolikor pa nam bo v naslednjih dneh uspelo doseči sporazum s katerim izmed avtobusnih podjetij, pa bi utegnili doseči morda tudi nižjo tarifo. Vsekakor si to vprašanje prizadevamo urediti kar se bo dalo ugodno dovolj zgodaj, vsekakor pa že za prvo izmeno letovalcev.

Glede prevozov s čolnom iz

Sukošana do kampa in nazaj pa še tole: vožnja s čolnom bodo člani kolektiva letos plačali 15,00 v eno smer, za otroke do 10 let starosti pa bo brezplačna, medtem ko bodo tuji gostje zanjo morali odšteti 20,00 din.

Prepričani smo, da si bo tudi letošnje osebje v kampu prizadevalo, čim bolj poskrbeti za prijetno počutje naših letovalcev! J. C.

V kombiniranih šotorih najdejo dopustniki na Dugem otoku kaj prijetno začasno domovanje

IV. letne športne igre Iskre v Novem mestu

Letošnja olimpijada v Mehiki je smrkavec, bi rekel vsakdo, ki je sodeloval na seji športne komisije 28. maja ko je tekla beseda o IV. letnih športnih igrah ISKRE v Novem mestu. To bi dejal že zaradi burne debate okrog načina tekmovanja v vseh sedmih disciplinah, prav tako pa tudi zaradi samega števila prijavljenih tekmovalnih ekip iz naših tovarn in enot.

Torej k stvari!

Na seji je bilo namreč dokončno rešeno vprašanje — kako v posameznih disciplinah izvesti tekmovanja v redu in tako, da bi ga sindikalni športniki zmogli v so razmerno kratkem času dveh dni. Zlasti v nogometu in odbojki, kjer se je prijavi- lo po 13 ekip in so tekmovanja dovolj dolga in utrudljiva, je bilo sklenjeno, da bo v Novem mestu samo finale v nogometu.

Kot rečeno — 13 nogometnih ekip se bo med seboj pomerilo v 4 skupinah katerih nosilci so ekipe, ki so se lani uvrstile na prva 4 mesta. V posamezni skupini bodo igrala ekipe: 1. Elektromehanika, TEN, Avtomatika, 2. Avtoelektrika, PSO, Polprevodniki, Sprejemniki, 3. ZZA, RIZ, Elementi, 4. Aparati, Elektromotorji, Elektronika.

Predtekmovanja v prvi skupini bodo v Kranju, v drugi v Novi Gorici, v tretji in četrti pa v Ljubljani, vse te tekme pa morajo biti odigrane najkasneje do 17. junija.

Tudi v odbojki so se organizatorji in vodje ekip držali načela predtekmovanja, ker je tudi v tej disciplini prijavljenih 13 ekip. Tu bodo torej tekmovali v 3 skupinah s po 4 ekipami v tem, da je ekipa organizatorja iger — Novega mesta direktni finalist. Vse tekme v odbojki bodo odigrane na 3 igriščih v Novem mestu tako, da bodo v finalu zmagovalne ekipe v posamezni skupini igrala vsaka z vsako. Nosilci skupin so lanske prve tri ekipe in sicer:

1. ZZA, RIZ, Elektromotorji, Polprevodniki; 2. Elektromehanika, Sprejemniki, Kondenzatorji, Elektronika; 3. Avtoelektrika, Avtomatika, Elementi, TEN.

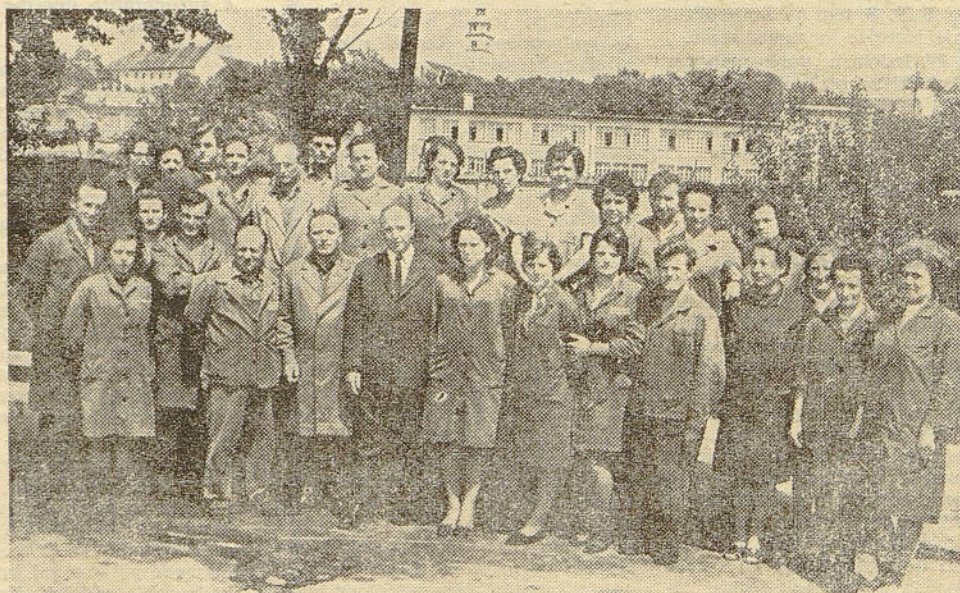
Trinajst ekip se je prijavi- lo tudi za kegljaško prvenstvo, vendar so tu določili le vrstni red tekmovanja. Ker bi bile sicer težave na kegljišču so se tudi domenili, da bosta ekipi Usmerniki in Elementi tekmovali že v petek popoldne ostale ekipe pa po naslednjem vrstnem redu v soboto 29. in 30. junija:

PSO, Elektromehanika, ZZA, Polprevodniki, Elektromotorji, Orodjarna, Sprejemniki, TEN, Avtomatika, Aparati, Avtoelektrika.

Za tekmovanje v balinanju se je prijavi- lo 12 ekip, ki bodo tekmovali v 4 skupinah s po 3 ekipami in sicer: 1. TEN, Elektronika, Avtoelektrika; 2. Elementi, Usmerniki, Sprejemniki; 3. ZZA, Elektromehanika, Avtomatika; 4. Aparati, PSO, Orodjarna.

Nesrečno število 13 prijavljenih ekip je tudi v namiznem tenisu. Tudi tu bodo tekmovanja potekala v skupinah in sicer v 3 skupinah bodo po 3 ekipe, v eni pa kar štiri. Skupine: 1. Elektromehanika, Instrumenti, Avtoelektrika; 2. Elementi, ZZA, Elektromotorji; 3. Elektronika, Sprejemniki, PSO; 4. TEN, RIZ, Avtoelektrika; Usmerniki. Prijavi- lo pa se je tudi 13 posameznikov, ki bodo igrali po običajnem cup sistemu.

Dopisujte v »Iskro!«

»Iskrena hvala za darila, dobre želje, za vso pozornost in tovariško sodelovanje« — je dejal tov. Milan Pogačnik (peti od leve) urejevalec na stiskalnicah v kranjski tovarni, ko se je ob upokojitvi poslovil od svojih sodelavcev

Najmočnejša je pač zasledba v streljanju, kjer bo sodelovalo kar 17 ekip po običajnih pravilih.

Za tekmovanje v šahu pa se je prijavi- lo 14 ekip, ki bodo igrali v 2 skupinah s po 7 ekipami. V finale se bodo plasirale po 4 najboljše ekipe iz vsake skupine, pri čemer bodo pa upoštevanji tudi rezultati v predtekmovanjih.

V izogib nepotrebnim razpravam in »hudi krvi« moral vsak tekmovalac identiteto dokazati z zdravstveno in osebno legitimacijo.

ZAHVALA

Ob smrti drage matere

IVANE OGRIS

se iskreno zahvaljujem sodelavcem v mali strugarni tovarni »Elektromehanika« Kranj za izraze sožalja in poklonjenj venec.

Genovefa Draksler

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta se iskreno zahvaljujem kolektivu ZP ISKRA KRANJ, PSO-LJUBLJANA za darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Mara Sedmak

ZAHVALA

Ob prerani smrti mojega dragega očeta

VALENTINA SOBRA

se iskreno zahvaljujem za izraženo sožalje in podarjeni venec vsem sodelavcem orodjarske. Posebno se zahvaljujem vsem, ki so mojemu dragemu očetu spremili na njegovi zadnji poti.

Janez Sober

ISKRA — glasilo delovne kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Tisk in klijef: »CP Gorenjski tisk« Kranj